

חתן בעל כורחו

ה קרה בבגדאד. יחזקאל שאבו, צעיר יהודי נאה וחייכני, פגש את ויקטוריה חקק, קרובה ענייה למשפחה ענפה ועשירה. השניים יצאו יחד, בילו חודשיים בידידות הדוקה. עד אשר, ערב אחד, שאלה ויקטוריה את השאלה המסורתית: "מתי החופה?"

יחזקאל, שלא התכוון להשתקע בארץ מולדתו אלא חשב לעלות לישראל, ענה כי ההיכרות הגיעה לקיצה. אולם ויקטוריה סירבה לקבל את התשובה כסופית. היא ביקרה בביתו, ברובע עבאס אפנדי, שפכה את מרי לבה בפניו אמו

עם הרבנות הראשית בעיראק. שתי התשובות הגיעו לישראל: אין כל זכר לכתובה או לחופה של יחזקאל שאבו ויקטוריה חקק.

הרב סלמן עבודי לא נרתע: הוא טען כי התשובות אינן משקפות את המציאות, מאחר שלא שרד בבגדאד גוף דתי ששמו הרבנות-הראשית.

החלה פרשת ההגנה. יחזקאל קרא לכמה עדים שהכירוהו מבגדאד. כולם העידו כי יחזקאל לא היה נשוי מעולם — לא לויקטוריה ולא לכל אשה אחרת. ויקטוריה תקפה את העדים, קבעה כי הינם כולם אייביה האישיים, מנסים להתנגם

עזירה הזמין את יחזקאל לביקור בביתו, במחנה ישראל, מול שדה-התעופה. אותו ערב זימן שמה גם כמה מכרים נוספים, ביניהם בת דודתו הגאה סועד. "שים לב לנערה הזאת," יעץ ליחזקאל, "אם תמצא חן בעיניך, תוכל לבקש אותה מאביה. בלאו הכי הגיע זמן שתקים בית בישראל. זאת גם הדרך היחידה להשתחרר מטרדותיה של ויקטוריה."

* * *

הזמנה למשפט

סועד מצאה חן בעיני הבורח, השנים החלו נפגשים לעתים קרובות. המרחק בין מעברת-חיריה, מקום מגוריו של יחזקאל, ובין מחנה ישראל לא היה גדול. סועד נהגה להמתין לידידה החדש ליד תחנת האוטובוס במקום. שם התקיימה גם פגישתם האחרונה. סועד נראתה זועפת. "איני רוצה לראות אותך יותר!" שיסעה אותו. "אני עכשיו יודעת איזה מין אדם אתה. נתגלה לי פרצופך האמיתי!"

התברר כי ויקטוריה ביקרה בבית סועד, צעקה כי לא תתן לה לגזול ממנה את בעלה החוקי יחזקאל שאבו. לשוא ניסה יחזקאל להסביר כי הגו — ותמיד היה — רחוק. סועד לא רצתה לשמוע דבר.

לא היה איש מאושר יותר מיחזקאל כאשר הועבר לתקופה של חודש אחד לאילת. הבדידות, הנוף הפראי, עורו לו לשכוח. בתום החודש חזר הביתה. שם חיכה לו מכתב רשמי מבית הדין הרבני, יפו, ובו הודעה כי נפתח גנדו תיק על עויבת אשתו ויקטוריה. יחזקאל מיהר לעורך-דין. הציג לפניו את תעודותיו, בהן היה רשום כרחק: אשת נסיעה עירקית; מכתב סירוב מהצבא לתמוך במשפחתו, בגלל היותו רחוק; תעודת-היות ישראלית. עורך-הדין הרגיע את הצעיר, הבטיח נצחון מוחלט ומהיר.

הפרקליט טעה. יחזקאל הופיע בפני בית-הדין הרבני, הכחיש בתוקף כי נשא אי פעם את ויקטוריה לאשה. ויקטוריה גם לא יכלה להמציא את הכתובה, אולם היו לה עדים.

* * *

שני קבצנים נזכרים

ה עד הראשון, הרב סלמן עבודי, שעלה מעיראק והתיישב בפתח-תקוה, העיד בהן צדקו כי הוא עצמו ערך בבגדאד חופה לזוג, לפני צאתם לארץ. הוא גם העיד כי רשם אותם בספרי הרבנות הראשית העיראקית, השאיר שם העתק של הכתובה.

אשר לאשרות המסע של ויקטוריה ויחזקאל, שקבעו כי מעמדם המשפחתי הוא של רחקים, לא ייחס להן העד המלומד חשיבות כלשהי. הזוג פשוט לא נרשם בפני הסמכויות התלונניות, אך לפי דת משה וישראל נחשבו כבעל ואשה. לשאלה כיצד זכר העד את פרטי המקרה לאחר תקופה כה ארוכה, ענה בהצנעה: "יש לי זכרון מצויין."

שני עדי התביעה הנוספים נחווו אף הם בזכרון מצויין, השניים: מקבצי נדבות שהעידו כי פעם עברו ברחוב בגדאד, ראו קהל עומד ליד פתח בית. השניים נכנסו וראו, לדבריהם, כי מתנהלת שם חתונה מפוארת. הגבר (הצבעה לעבר יחזקאל) והאשה (הצבעה לעבר ויקטוריה) עמדו יחדיו תחת החופה בעוד שכבוד הרב (הצבעה לעבר עבודי) ערך את הסניף.

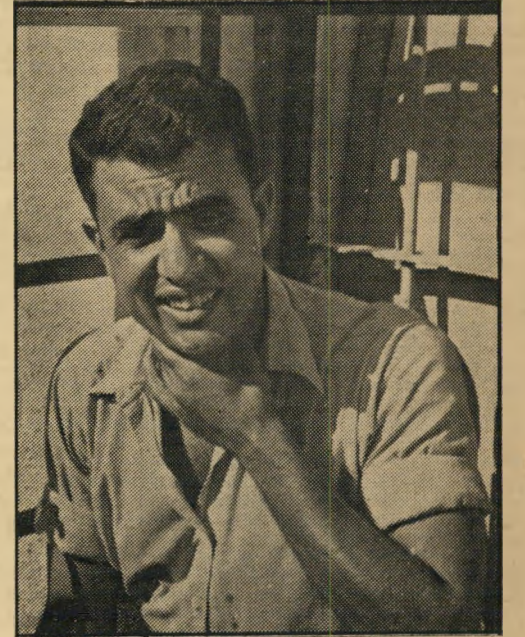
הסניף, שידע כי קבצנים הצובאים על פתחי בנין הרבנות משמשים, לעתים קרובות, כעדים תמורת תשלום פעוט, שאל את שני העדים כמה קיבלו הפעם תמורת עדותם. אך בית-המשפט לא ראה כל פגם: הגברים היו אנשים אדוקים, עדותם נתקבלה.

* * *

רק הרבנות מוסמכת

יחזקאל החל מתרוצץ בין המוסדות השונים, פנה למשרד-החוץ בבקשה שיתקשר עם רבנות בארץ גייטריילית, על מנת שזו תתקשר עם הרבנות העיראקית, תברר אם אמנם נרשמה כתובה לזוג בבגדאד. משרד-החוץ ענה כי אין זה מתפקידו.

לכיוון התקשר היועץ המשפטי של משרד הדתות, ד"ר דב יששכר בר, עם הרבנות הראשית של תורכיה, וזו העבירה את הבקשה לבגדאד. גם הצלב-האדום בגינבה התקשר

חתן-מאונס שאבו
"אתנצר!"

של יחזקאל: "אני אוהבת אותו, לא אוכל לחיות בלעדיו." היא גם ביקרה בבניין המפואר של השגרירות האמריקאית בבגדאד, שם עבר יחזקאל כאלחוטאי, איימה בביאושיה כי תלשין עליו במסורה כמרגל ציוני. יחזקאל נבהל, ניגש למשרד-הפנים העיראקי, הודיע כי ברצונו לחתן על אורחות תמורת אשרת-נסיעה לקפריסין, בכחנה להגר לישראל. הוא החזיר את תעודת-הזיהוי העיראקית, הופיע כעבור שבוע בשגרירות האמריקאית בתל-אביב, המשיך לעבוד במקצועו. הוא חשב כי נפתח דף חדש בחייו.

* * *

הפגישה עם סועד

יחזקאל טעה. לא היה זה דף חדש, כי אם המשך ישיר לסיפור שהחל בבגדאד. שבועיים לאחר עלותו ארצה שמע יחזקאל קול מוכר קורא לו בשדרות רוטשילד, תל-אביב. היתה זו ויקטוריה. גם היא עלתה לישראל, בילתה עתה את רוב זמנה במשרדי הסוכנות בנסיון לעבור עם אמה פרח ממעברת פרדס-חנה למעברה סמוכה לתל-אביב: "יותר קרוב אליך!"

הצעירה העקשנית פנתה שוב לחבריו ומכריו של יחזקאל, ביקשה שיתחכו למענה. מדי בוקר צבאה על דלת השגרירות, חיכתה להופעתו של יחזקאל. יחזקאל איבד את שלוותו ואתה את משרתו, עבר לעבוד במחלקה לתעופה אורחית בלוד. ויקטוריה החלה מבקרת מדי יום בשדה-התעופה.

ידידו הטוב של יחזקאל, בן עירו וחברו לעבודה, עזריה אויס, החליט לעזור לחברו. "אתה חייב לשים קץ למצב המגוחך," אמר. "או שתחתן אתה או ש..."

"או מה?" שאל יחזקאל המיואש. "מה אני יכול לעשות?" היא אינה עוזבת אותי לנפשי."

אם הכזה חקק
"תשאלו את בתי!"

בה. עד אחד גם כונה עלידה ככופר, "בכלל לא יהודי!" עדי ההגנה נפסלו כולם.

* * *

אסור לעזוב את הארץ

רפתע נודע לויקטוריה כי יחזקאל עמד להצטרף לצוות אחד ממטוסי אל-על כאלחוטאי אחרי. הרבנות מיהרה לשגר הוראה לכל שדות-התעופה והגמלים בארץ כי אין להרשות ליחזקאל שאבו לצאת את הארץ, מאחר שקיימת גנדו תביעה לתשלום דמי החזקה לאשתו, בשיעור 80 ל"י לחודש, מאז עזב אותה לראשונה.

לפני שלושה שבועות הגיע בית-הדין הרבני לידי החלטה כי שתי העדויות מחייבות אולם יש להמתין עד קבלת תשובה סופית על השאלה אם קיימת גנדו רבנות ראשית בבגדאד או לאו. בינתיים פורסמה בעתונות הודעה כי אסור לאזרח יחזקאל שאבו לשאת אשה.

יחזקאל פנה לבית-הדין העליון, קיבל תשובה כי אין הדבר בסמכות המוסד המשפטי הגבוה ביותר של המדינה. רק הרבנות ראשית לטפל בענייני האישות של אזרחי ישראל. אם פסק-הדין הסופי יהיה לרעתו, יוכל שאבו לערער עליו בפני בית דין רבני גבוה. אולם אין הוא מאמין כי הדבר יעזור לו: "גם שם יאמינו לשני קבצנים אדוקים ולא לתריסר עדים אחרים. לכן," החליט, "לא אניש שום ערעור. אני אעדיף להתנצר ולחיות באיזה קיבוץ. שם לא יוכלו הרבנים לכפות עלי את חוקי ימי-הביניים."

במעברת חילון, נשאלה פרחת חקק, אמה של ויקטוריה, מה דעתה על כל העניין. ואם יש לה הוכחה כלשהי על נישואי בתה. "אינני יודעת מאומה על כל העניין," השיבה. "תשאלו את בתי. זה העניין שלה — היא יודעת!"

סוד הטבע

בירמינגהם, אנגליה, הוצא גט לבעל, אחר שהצויר בשבועה כי ביום לידת ילדם סרבה אשתו לגלות לו באם היילוד הוא בן או בת.

* * *

טיפה מרה

ב חיפה, ביקשה חברת-היינות אליעז להציג לראווה בתערוכת הפירות מית קן קטן לזיוק סליבוניקי, המסוגל לייצר בקבוק אחד של יין-השרף הבולגרי ליום, הצליחה בקושי לשכנע את הנהלת המכס להימנע מלהעמיד לידו מפקח מיוחד.

הווי

הופיעו, מתוך התחשבות עם הפרופסור, לבושים כולם.

* * *

מין ואופי

ב אלסקה, ארצות-הברית, קבעו של-טונות התנועה המתוריימת ממורי אוי הרה כזו הלשון: "נהג החושב כי הוא מי סוגל להקדיש תשומת לב מספקת להגנה ולכביש שלפניו שעה שהוא נושק לנערה חמודה, אינו מקדיש, אם כך, את תשומת הלב הדרושה לנושקה."

* * *

הסתגלות הרדית

ב מנצ'סטר, אנגליה, הוזמן פרופ' סור האוניברסיטה המקומית להרצות במחנה נודיסטים סמוך, הופיע, מתוך התחשבות עם זומניו, בהרצאתו כשהוא ערום כולו, נדהם גללות כי הגוויסטים

מצא גיל את גילו

התלונן משתתף טיול הזקנים אברהם רומנו, 113, על כי בת לחיטו לטיול היתה ישישה בת 80, נרגע רק כאשר קיבל הבטחה מפורשת כי בשנה הבאה יוכה בבת לוייה בת 17.

* * *

אין עשן בלי סיגריה

ב תל-אביב, נוכחו מנהלי בית-החרו-שת לסיגריות לוד בהצגת אלדורו, גילו כי הסיגריות המעושנות על-ידי השחקנים בתוקף תפקידיהם הן סיגריות כנסת מתוצרת בית-חרושתם, שיגרו ללהקה כמה מאות קופסאות סיגריות כנסת, כהביעים